

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

N° 134. — W Srodę dnia 12. Czerwca 1833.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 5. Czerwca.

Na czas niebytności JW. Generała jazdy Hr. Witt, mianowany zastępcą jako General-Gubernator wojenny Warszawy i województwa Mazowieckiego, JW. Generał-Adjutant J. C. K. Mości General-Porucznik Pankratiew, członek Rady Administracyjnej Królestwa.

R o s s y a.

Z Petersburga, d. 18. (30.) Maja.

W 2m numerze tegorocznego Tygodnika umieszczone jest szczegółowe obwieszczenie Kommissyi likwidacyjnej Wołyńskiej, tyczące się dóbr skonfiskowanych, będących przedtem własnością osób, które należały do ostatniego polskiego powstania. Spieszmy teraz donieść, że i Grodzieńska likwidacyjna Kommissya ogłosiła podobnie wezwanie, wydrukowane po raz pierwszy w Kuryerze Litewskim, w dn. 3. b. m., wraz z umieszczającym się poniżej spisem obywateli i samych majątków. Zresztą obwieszczenie to, co do terminów stawienia się wierzycieli z pretensjami i innych okoliczności, zgadza się zupełnie z obwieszczeniem Kommissyi Wołyńskiej, z odwołaniem się do prawideł zatwier-

dzonych 28. Czerwca 1832. r., które całkowicie wydrukowane były w ówczesnych numerach Tygodnika.

Lista byłych właścicieli, których majątki w gubernii Grodzieńskiej ostatecznie już są konfiskowane, i postępują pod rozpatrzenie Najwyższej ustanowionej likwidacyjnej Kommissyi, stósownie do wiadomości Izby skarbowej Grodzieńskiej uczyniona.

Wółowicz Michał w powiecie Słonimskim posiadał majątek Porzecze dusz 220. — Wółowicz Kazimierz w tymże majątku miał 8 włościańskich dymów, oraz majątek Jałową i Horodyszczę dusz 57, wieś Feraszka dusz 17, i w powiecie Nowogrodzkim Gniewoszo-wszczyzna d. 18. — Wibik Romuald w powiecie Słonimskim, w majątku Porzecze, miał d. 2. — Wojtkiewicz Komornik Nowogrodzkiego powiatu miał część ziemi w Budziłowiczach. — Wąsowiczowa Anna, Grafina, w powiecie Lidzkim posiadała majątek Horodna zowiący się, d. 2015. — Grabski Marek w powiecie Lidzkim posiadał majątek Ginbuty, d. 41. — Hacıski Józef w powiecie Nowogrodzkim posiadał majątek Peresieka, dusz 7. — Domejkowie Alexander i Ignacy w powiecie Nowogrodzkim posiadali majątek Saczywki, d. 61. — Dereczyńscy XX. Dominikanie posiadali majątki: Stara Wieś, Wolkowicze i Wólka, d. 120. — Żyliński Jan w powiecie Wólko-

wyskim posiadał majątek Nowosiółki, d. 49 — Kaszyc Józef w powiecie Nowogrodzkim posiadał majątek Jatra d. 486. — Kuniewicz Xawery w powiecie Nowogrodzkim władał majątkiem Darew dusz 94. — Korzeniewski Adolf w powiecie Lidzkim władał majątkiem Sopuńcy d. 27. — Krzywobłocki Ignacy w pow. Prużańskim posiadał majątek Stai dusz 17. — Kołtątaj Franciszek w pow. Słonimskim posiadał majątek Iwankowicze d. 30. — Krupowicz Hieronim w pow. Lidzkim w okolicy Janowiczach miał cząstek ziemi bez włościan. — Lejko Franciszek w okolicy Krukowszczyźnie w pow. Lidzkim miał cząstek ziemi bez włościan. — Mierzejewski Mikołaj w pow. Nowogrodzkim miał tradycyjną possessyą od Ablamowicza w majątkach Niesutycze i Wierbiejewicze d. 227. — Mikulski Izidor w pow. Słonimskim posiadał majątek Wiązowiec, d. 431. — Michałowski Adam w pow. Słonimskim władał majątkiem Lnianiki, d. 135 i Pierzchowicze, d. 83. — Mackiewicz Stanisław w powiecie Nowogrodzkim miał majątek Izwa, d. 63. — Mickiewicz Franciszek miał dom murywany w Nowogrodku. — Niemcewicz Karol w powiecie Brzeskim posiadał majątek Kleniki, d. 47, Skoki d. 116, i w powiecie Kobryńskim Czerwaczyce, d. 633. — Niezabytowski Stefan w pow. Nowogrodzkim posiadał majątek Pieszczankę d. 45, i w pow. Słonimskim Janowaszczynę, d. 273. — Niezabytowski Hieronim i Kalixt w pow. Słonimskim posiadali majątek Horka, d. 88 i w pow. Nowogrodzkim majątek Kaweczycze, d. 22. — Polubińscy Franciszek i Ignacy w pow. Słonimskim posiadali majątek Hrywda, dusz 181, i w powiecie Grodzieńskim majątek Kurczowce, d. 28. — Prokopowicz Franciszek w powiecie Prużańskim dziedziczył kolonią Stołpowisk bez włościan. — Piotrowicz Ludwik w pow. Nowogrodzkim posiadał majątek Zaroja i Łagodka, d. 101. — Soltan Adam w pow. Słonimskim posiadał majątek Zdzięcioł, d. 852. — Tyszkiewicz Tadeusz, Graf, w powiecie Wołkowyskim dziedziczył majątek Swisłocz, d. 2036. — Turski Xawery w pow. Lidzkim posiadał schedę Czyżuny bez włościan. — Chodorowicz Michał w powiecie Nowogrodzkim posiadał część ziemi przy majątku małych Kosieczach. — Jabłoński Leopold w pow. Nowogrodzkim posiadał schedę Rusiłowka zwaną, d. 2. — Janowicz Antoni w pow. Nowogrodzkim posiadał schedę Gniewoszowszczyzna, dusz 3.

T u r c y a.

Z nad granicy Serbii, d. 26. Maja.
(Gaz. Powsz.) — Xiążę Miłosz na wielkie się zdobywa uzbrojenie, aby odeprzeć naj-

zdy Bosnianów, których, jak się zdaje, co chwila się obawia. Powiększył on nie tylko straż swoją przyboczną, liczącą dawniej 1600 żołnierzy, sześciokrotnie, lecz opatrzył też pospolite ruszenie w broń. Bosnianie przeciwnie znamiętą zgromadziwszy potęgę, porozumieli się z Albańczykami względem sposobu działania. Serbianie więc nie wyrównyaliby w razie wojny tak groźnemu nieprzyjacielowi; dla tego też (wedle pogłoski) prosił Xiążę Miłosz rządu rossyjskiego o pomoc w potrzebie naglącej. Czy się do próby tej przychylił, tego nie wiemy; pozyskali wszelako Serbianie w ostatnich czasach zaufanie państw ościennych; mamy więc przyczynę rozumieć, że te na napady Bosnianów obojętnym okiem spoglądać nie będą i należytych użyją środków, aby się zamieszanie już i bez tego oplakane w Turcyi nie powiększyło i Serbia nie stała się łupem nierządu. Handlowe związki na tém rozprzęczeniu bardzo wiele cierpią; jedynym artykułem poszukiwanym jest broń, mianowicie palna; płacą za nią w stosunku niezmiernie wysoko; karabin już używany kosztuje w przecięciu po 17 złot. ciężkich pieniędzy.

A u s t r y a.

Z Wiednia, dnia 25. Maja.

Cesarstwo Jchmość odjeżdżają do Loxenburga, około 20. Czerwca będą w Baden, a w Sierpniu udadzą się do Czech, gdzie w okolicach Pragi zgromadza się do obozu liczny korpus wojska.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 1. Czerwca.

Król Niderlandów zratyfikował traktat przez Posła jego podpisany; embargo więc na okręty holenderskie nałożone, zostało cofnięte i żegluga między dwoma krajami z ożywioną się rozpoczęła czynnością. Wszakże sprawa to może trudności kupcom holenderskim, pozyskać nanowo niektóre odnogi handlu, które zamowienie dotychczasowe do innych sprowadziło kanałów, na których większą dla Anglii i Niemiec przynoszą korzyść. Jakkolwiek bądź, przystąpiliśmy jednak w każdym razie na krok bliżej do załatwienia sprawy i za to Bogu dziękujemy. — Pytanie o zniesienie niewoli jest ciągle najgłówniejszym zajęciem obywateli naszych. Osadnicy, którym naturalnie idzie o dostąpienie jak najkorzystniejszych warunków, przestawają na tém, aby plan rządu wprost potępić. Nie upatrują w nim nic innego, jak niebezpieczeństwo dla własności, a nawet zupełne zniszczenie onej i zgubę samych niewolników. Pozyskali oni większą część dzienników, jużto dla interesu wspólnego, jużto dla ducha stronnictw; Tor-

rysowie albowiem, choć sami wiedzą, że podobneby przełożyli wnioski o zniesienie niewoli bez wynagrodzenia osadników, jednak ujęli się za nimi. Takim sposobem udało się im też wszystkich fabrykantów, kupców i posiadaczy okrętów czepających korzyść ze związków z towarzystwem Zachodnio-Indyjskim i panującym tam systematem, tegoż samego strachu nabawić; osobliwie właścicieli okrętów, nielubiących już bez tego Whigów, kiedy ich to teoryi mianowicie przypisują zaprowadzenie systematu wzajemności (reciprocität) w żegludze, który im bardzo wielki przynosi uszczerbek. Mieliśmy więc w tym tygodniu wielkie zgromadzenie w Cityi, na którym przewodniczył Hr. Harewood, posiadający znaczne włości w Indyach zachodnich. Wrożono z tego całego planu tylko samo złe i potępiano go we wszystkich częściach, nie proponując wszelako innego w miejsce jego; petycja wręczona wczoraj, jako uchwalona na tém zgromadzeniu, liczyła przeszło 1800 podpisów zamożnych i znamienitych Panów. Parlament jednakowo, zgromadziwszy się wczoraj pierwszy raz po Zielonych Świątkach, usłucha głosu konieczności. Już sam kraj macierzysty nie ścierpiałby dłużej istnienia niewoli; teraz zaś, kiedy się Murzyni zapewne już dowiedzieli, że rząd sam wpiósł o ich oswobodzenie, żadna przemoc nie zdołałaby ich dłużej utrzymać w pętach niewoli. Ponieważ jednak osadnikom ani kraj macierzysty ani obca potęga pomagać nie będzie, ujrzą się w konieczności, poddać się pod wyrok Parlamentu i rzetelnie do tego się przyłożyć, aby nietylko ich samych wynagrodzić, lecz też, aby przejście z stanu niewoli do stanu wolności z taką ostrożnością i mądrością uskuteczniono, aby jak najmniejszą przytęm ponosili szkodę. Wszakże wszystko to z wielkimi połączone jest trudnościami; największą zaś jest właśnie punkt wynagrodzenia. Naród nic dać nie chce; a jeśli pożyczka ma być w tym celu zaciągnięta, któż ją wróci? Przecież nawet teraz sprawy osadników posiadających jeszcze pełnomocne prawo nad Murzynami, już w tak złym są stanie, iż z wyrobów ledwo prowizyją kapitałów opłacać mogą, które większa część z nich pożyczyla; — jakżeby mogli opłacać nowy kapitał, mianowicie kiedy Murzyni tylko przez lat 12 jeszcze pod ich mocą zostawać mają, i tylko trzy czwarte czasu pracować, a to jeszcze bez użycia środków zniewalających? Nie podobała się także przyjacielom Murzynów w planie rządowym ta okoliczność, że wrócenie kapitałów i prowizy, które na dobrach właścicieli powinny być zaintabulowane, przez Murzynów ma być odrobione. Ministrowie więc plan swój w ten

sposób odmienili, ażeby z wyznaczonych 3ch szelągów opłaty na każdy wprowadzony cetnar cukru, utworzono kapitał, z którego owe 15 milionów miały być wynagrodzone. Ale przeciw temu czynią słusznie ten zarzut, że jeśli cukier o te 3 szelągi zdrożeje, naród będzie musiał ciężar ponosić, a gdzie się nie stanie droższym, opłata rzeczywiście na osadników spada. Prócz tego właśnie ten podatek w roku przeszłym Izba niższa mimo woli Ministrów odrzuciła, odciągając od 26 szelągów, dotychczasowej opłaty od cukru, 3 szelągi. Rozumiem więc, że wniosek ten nie przejdzie. Ale nie postąpiliśmy jeszcze tak daleko, kiedy Izba niższa nawet pierwszego wniosku, uznającego tylko słuszność zniesienia niewoli dotąd nie przyjęła, lecz obrady nad nim na wieczór dzisiejszy odłożyła, na którym rząd także oświadczył, że uczyni wniosek o ponowienie przywileju banku. To podobno jest już wiadomą rzeczą, kiedy właściciele banku dzisiaj po południu odprawili zgromadzenie, na którym Dyrektorowie wnioski ministeryalne im zakomunikowali. Warunki nie są wprawdzie tak korzystne dla banku, jak dotychczas były; ale chcąc w obecnych okolicznościach choć jeden tylko monopol dla siebie ocalić, powinien bank już niejakię ponosić ofiary. — Xiążę Wellington żalił się wczoraj w Izbie wyższej, że rząd uzbrojonym okrętom i wojskom z portów naszych do Porto wypływać pozwala; a gdy Lord Grej oświadczył, iż o tém nic innego nie wie, jak tylko co w gazetach o tém czytał, odrzekł Xiążę, że w poniedziałek przyszedł wniesie o podanie adresu Królowi, aby upraszać N. Pana, żeby neutralności między braćmi o koronę Portugalii walczącymi, nie gwałcono. — Rząd postanowiwszy nie przystać na wyrok przysięgłych, którzy zamordowanie policyanta Cully uniewinnili, wyrobił sobie od pierwszej Izby sądowej, Kings-Bench, deklaracją, że wyrok ów, jako sprzeciwiający się zeznaniom świadków i prawom, poczytać należy za nieważny. Krok ten bardzo uwagi godny, nie chybi skutku swego w umiarkowanych, lubo wstręt ku nowej polityce bardziej się wzmacnia, niż zmniejsza.

ZAPOZEW EDYKTAŁNY.

Ponieważ nad majątkiem tutejszego kupca Hartwich Selchow przez dekret z d. 13. Września r. z. konkurs otworzonym został, przeto zapozujemy wszystkich tych, którzy do majątku współdziałnika pretensy mieć mniemają, aby się w terminie likwidacyjnym przed Wym Forster Sędzią Ziemiańskim

na dzień 12. Lipca r. b.

o godzinie 9, zrana wyznaczonym, osobiście

lub przez Pełnomocników do tego prawnie upoważnionych, na których Kommissarzy sprawiedliwości Hünke, Wolny i Roestel proponujemy, stawili, pretensye swe podali i udowodnili, inaczej z pretensyami swemi do massy prekludowani zostaną, i przeciwko innym wierzycielom wieczne milczenie im w tej mierze nakazaném będzie.

Międzyrzecz, dnia 14. Lutego 1833.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad majątkiem tutejszego kupca Juliusza Kluger Warszawskiego dziś z urzędu, konkurs otworzonym został, zapozywają się więc niniejszém niewiadomi wierzyciele tegoż dłużnika, ażeby się w terminie na

dzień 12. Lipca r. b.

zrana o godz. 9. przed Deputowanym Wnym Ribbentrop Sędzią tu w miejscu osobiście lub przez prawnie dopuszczalnego pełnomocnika stawili, ilość i jakość swych pretensyi podali i udowodnili, pod tém zastrzeżeniem: iż niestawający z wszystkimi swemi pretensyami do massy współnodłużnika, wykluczonymi zostaną, i wieczne przeciw innym wierzycielom nakazaném im będzie milczenie.

Wzywają się tu także wszyscy ci, którzy jakie pieniądze, rzeczy, efekta lub dokumenta piśmienne współnodłużnika posiadają, aby nie z takowych temuż nie wydali, ale raczej podpisanemu Sądowi Ziemiańskiemu rzetelne natychmiast o tém uczynili doniesienie, i pieniądze lub rzeczy „z zastrzeżeniem jednak do nich swych praw“ do sądowego depozytu odstawili, a to pod tém zagrożeniem, że, jeżeliby jednak współnodłużnikowi co wypłaconém lub wydaném być miało, uważaném będzie jakobyto wcale nie nastąpiło, i na dobro massy powtórnie ściągniöném zostanie; gdyby zaś posiadacz takich pieniędzy lub rzeczy, o nich zamilczeć i je zatrzymać miał, to prócz tego jeszcze nie tylko mającego na nich prawa zastawu, ale też i wszystkich innych praw, pozbawionym zostanie.

Gniezno, dnia 5. Kwietnia 1833.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

AUKCYA.

W poniedziałek dnia 24. b. m. zrana o godzinie 9., sprzedawać będę na dziedzińcu tutejszego Zamku Sądowego, karetę małego potrzebowaną, w drodze eksekucyi zabraną, najwięcej dającemu za gotową zapłatę.

Poznań, dnia 10. Czerwca 1833!

Referendaryusz Sądu Ziemiańskiego,
A u.

OBWIESZCZENIE.

Zapowiedziana na dzień 18. m. b. aukcyja pod liczbą 424. na ulicy Garbary, odbywać się także jeszcze będzie w dniach następnych i prócz wymienionych już przedmiotów, sprzedawać się nadto będą 100 butelek wina szampańskiego, instrumenta dęte, pięć sznurków pereł orientalnych i kilka dobrze zachowanych ptaków wypchanych.

Poznań, dnia 11. Czerwca 1833.

Castner,

Król. Kommissarz aukcyjny.

OBWIESZCZENIE.

Zapowiedziana w Nr. 132. tej gazety na dzień 19. m. b. i dni następnych w zamku Xiążęcym aukcyja, której przedmiotem były rzeczy WJ Pani Sartoris, znosi się niniejszém.

Poznań, dnia 11. Czerwca 1833.

Castner,

Król. Kommissarz aukcyjny.

DONIESIENIE.

Założywszy tu na Podgórnjej ulicy Nro. 109. pensją połączoną z szkołą wyższą dla pańienek, polecam się Szanownym mieszkańcom i Obywatelom zamiejscowym; nadmienając, iż od S. Jana r. b. pańienek u siebie pomieścić jestem w stanie.

Ludwika Tiede.

Należące do majątności Mur. Goślińskiej folwarki Przependowo, Bodussewo i Rakownia, dalej Kołatka, Mała Goślinka i należący do majątności Morawskiej folwark Glinno, są od S. Jana 1833. do wydzierżawienia. Bliższą wiadomość udzieli podpisany, mieszkający w Rynku Nr. 68. w Poznaniu.

F. Douchv.

Ceny zboża w Berlinie.

Dnia 6. Czerwca 1833.

Lądem:	Tal.	śgr.	fen.	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . . .	2	2	6	i	1	12 6
Zyto . . .	1	10	—	—	1	7 —
Jęczmień wielki	—	25	—	—	24	2
Jęczmień mały	—	—	—	—	—	—
Owies . . .	—	23	9	—	20	4
Groch . . .	—	—	—	—	—	—
Woda:	Tal.	śgr.	fen.	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica (biała)	2	2	6	i	1	25 —
Zyto . . .	1	10	—	—	1	7 6
Jęczmień wielki	—	25	—	—	23	9
Jęczmień mały	—	—	—	—	—	—
Owies . . .	—	22	6	—	21	3
Groch . . .	1	7	6	—	—	—
Kopa słomy .	7	—	—	—	6	—
Cetnar siana .	1	5	—	—	20	—